M/P ENT – 109

Total No. of Pages : 16

Seat No.	

M.Phil/Ph.D. Entrance Examination, October - 2021

HISTORY

Day and Date : Wednesday, 20 - 10 - 2021 **Total Marks : 100**

Time : 04.00 p.m. to 06.00 p.m.

Instructions :

1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 2 marks.
3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
7) Only non programmable calculators are allowed.

सूचनाः

1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) प्रत्येक प्रश्नाला 2 गुण असतो.
3) दिलेल्या OMR उत्तरपत्रिकेत योग्य पर्याय गडद करून उत्तरे चिन्हांकित केली पाहिजेत.
4) फक्त वर्तुळ चिन्हांकित करण्यासाठी ब्लॅक बॉल पॉइंट पेन वापरा. OMR उत्तरपत्रिकेवर कोणत्याही भटक्या खुणा करू नका.
5) OMR शीटवर दिलेल्या सूचनांचे पालन करा.
6) प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी दिलेल्या पत्रकावर कठोर काम केले पाहिजे.
7) केवळ नॉन प्रोग्रामेबल कॅल्क्युलेटरला परवानगी आहे.

P.T.O.

1) The Indus valley script has been _________

A) partially deciphered
B) deciphered
C) not deciphered
D) deciphered by computers

सिंधू संस्कृतीची लिपी .... आहे.

अ) अर्धवट उलगडलेली
ब) उलगडले
क) उलगडले नाही
ड) संगणकाद्वारा उलगडले

2) The great granary of the Indus valley civilization has been found at ______

A) Mohenjo Daro
B) Harappa
C) Rupar
D) Delhi

सिंधू संकृतीमधील मोठे धान्य कोठार .... येथे मिळाले आहे.

अ) मोहंजोदडो
ब) हडप्पा
क) रुपर
ड) दिल्ली

3) The statue of the dancing girl found at Mohenjo Daro is made of _______

A) Stone
B) Copper
C) Bronze
D) Iron

मोहंजोदडो येथे आढळलेली नृत्य करणारी मुलगीचा पुतळा .... पासून तयार केलेला आहे.

अ) दगड
ब) तांबे
क) कास्य
ड) लोखंड

4) ________ commented that the ‘Indus valley people were not on the whole an artistic people’.

A) Prof. Romila Thapar
B) Prof. A.L. Basham
C) Prof. A.L. Pusalkar
D) Prof. M. Wheeser

.... यांच्या मते ‘सिंधू खोऱ्यातील सर्व लोक कारागीर नव्हते.

अ) प्रो. रोमिला थापर
ब) प्रो. ए.एल. बाशम
क) प्रो. ए.एल. पुसाळकर
ड) प्रो. एम. व्हेसर

5) Early Aryans divided society in two groups are Dvija and _______.

A) Advija B) Brahman

C) Kshatriya D) Vaisya

प्राथमिक आर्यांनी समाज दोन वर्गात विभाजित केला होता त्यातील एक द्विज आणि .... हा होता.

अ) अद्विज ब) ब्राम्हण

क) क्षत्रिय ड) वैश्य

6) In the Ancient period 'Satanama' and 'Nishka' were the ________

A) Yajanas B) Gold Pieces

C) Type of food D) Type of dance

प्राचीन काळात 'सतनाम' व 'निष्क' हे .... होते.

अ) यज्ञ ब) सोन्याचे तुकडे

क) अन्नपदार्थ प्रकार ड) नृत्य प्रकार

7) The Tirrukkural is written in the ________ language.

A) Tamil B) Kannada

C) Telugu D) Hindi

तिरुकुरल हा ग्रंथ .... भाषेत लिहिला आहे.

अ) तमिळ ब) कन्नड

क) तेलुगु ड) हिंदी

8) The Kailasa temple at Ellora was built by the _________ kings.

A) Cholas B) Rashtrakuta

C) Chera D) Muslim

वेरूळ येथील कैलास मंदिर .... राजांनी बांधले होते.

अ) चोल ब) राष्ट्रकूट

क) चेरा ड) मुसलमान

9) The institution of caste did not exist in the _______ age.

A) Rig-Veda B) Samveda

C) Athrvaveda D) Yajurveda

…………… काळात जातीसंस्थेचे अस्तित्व नव्हते.

अ) ऋग्वेद ब) सामवेद

क) अथर्ववेद ड) यजुर्वेद

10) Hampi was the capital of _________ kingdom.

A) Vijaynagar B) Chola

C) Chera D) Bahamani

हंपी ही ………………… राज्याची राजधानी होती.

अ) विजयनगर ब) चोल

क) चेर ड) बहामनी

11) The matriarchal system prevailed in the _________ community.

A) Nair B) Parsi

C) Brahmins D) Nayak

……………… समूहामध्ये मातृसत्ताक पद्धत अस्तित्वात होती.

अ) नायर ब) पारसी

क) ब्राह्मण ड) नायक

12) _________ Mahajanpadas came into existence in 6th Century B.C.

A) 13 B) 14

C) 15 D) 16

……………… महाजनपद इ.स. पूर्व 6 व्या शतकात उदयास आली.

अ) 13 ब) 14

क) 15 ड) 16

13) The heroine of Mahabharata was princess of ________ State.

A) Kuru
B) Panchal
C) Shursen
D) Matsya

महाभारतातील नायिका द्रौपदी ही .... राज्याची राजकन्या होती.

अ) कुरु
ब) पांचाल
क) शूरसेन
ड) मत्स्य

14) The Mughal emperor Akbar constructed Buland Darwaja at Fatehpur Sikri, in memory of _________.

A) Jodhabai
B) Victory over Gujarat
C) Abul Fazal
D) Muhammad Paigambar

.... च्या स्मरणार्थ फतेपूर शिक्री येथे अकबराने बुलंद दरवाजा बांधला होता.

अ) जोधाबाई
ब) गुजरात वरील विजय
क) अबुल फझल
ड) मुहम्मद पैगंबर

15) In the Sher Shah Suri's administration Shikandar v Munsaf was looking for ______.

A) Judicial System
B) Provincial administration
C) Spy department
D) Revenue department

शेरशहा सुरी यांच्या प्रशासनात 'शिकंदर व मुन्सफ' हे .... चे काम पाहत असत.

अ) न्यायदान पद्धती
ब) प्रांतिक प्रशासन
क) हेर खाते
ड) महसूल विभाग

16) Muhammad Nadir Samarqandi was an official painter of ______ darbar.

A) Humayun
B) Akbar
C) Jahangir
D) Shahajhan

.... यांच्या दरबारी मुहम्मद 'नादिर समरकंदी' हे चित्रकार म्हणून होते.

अ) हुमायून
ब) अकबर
क) जहांगीर
ड) शहाजहान

17) The concept of Madad i-Mash is related to ________.

A) Land donation to religious people
B) Donation of Gold
C) Donation of grain
D) Help to enemies

'मदत ए माश' ही संकल्पना .... शी संबंधित आहे.

अ) धार्मिक लोकांना भूमी दान
ब) सुवर्ण दान
क) धान्य दान
ड) शत्रूला मदत करणे

18) Dara Shukoh translated Upanishad in the ______ language.

A) Marathi
B) English
C) Persian
D) Hindi

दारा शुकोह यांनी उपनिषदांचे भाषांतर .... भाषेत केले होते.

अ) मराठी
ब) इंग्रजी
क) फारसी
ड) हिंदी

19) Allauddin Husen Shah the ruler of Bengal was given the title of ______ by the Hindus.

A) Sikandar
B) Hindu king
C) Incarnation of Lord Krishna
D) Maharaja

बंगालचे शासक अल्लाउद्दिन हुसेन शहा यांना हिंदू लोकांनी .... ही उपाधी लावली होती.

अ) सिकंदर
ब) हिंदू राजा
क) भगवान कृष्णाचा अवतार
ड) महाराजा

20) The southern states of _______ were conquered by Aurangzeb.

A) Bidar and Bijapur
B) Bijapur and Golkonda
C) Golkonda and Ahmadnagar
D) Ahmadnagar and Bijapur

दक्षिणेतील .... ही राज्ये औरंगजेबाने जिंकलेली होती.

अ) बिदर आणि बिजापूर
ब) बिजापूर आणि गोळकोंडा
क) गोळकोंडा आणि अहमदनगर
ड) अहमदनगर आणि बिजापूर

21) _______ was Mughal king ,when third War of Panipat fought in 1761.

A) Muhammad Shah
B) Alamgir II
C) Shah Alam II
D) Jhandarshaha

.... हे मुघल राजे असताना 1761 मध्ये पानिपतचे तिसरे युद्ध झालेले होते.

अ) मुहम्मद शहा
ब) आलमगीर द्वितीय
क) शहा आलम द्वितीय
ड) जहानदरशहा

22) _______ was an important export industry in medieval India.

A) Ship building
B) Iron
C) Silk
D) Paper

.... हा मध्ययुगीन भारतातील महत्वाचा उद्योग होता.

अ) जहाजबांधणी
ब) लोखंड
क) रेशीम
ड) कागद

23) _______ were first Christian missionary who came to the Durbar of Akbar.

A) Father Mosret - Saint Aughistaian
B) Rudalfo Aquviva - Francis Xaviries
C) Rudalfo Aquviva - Antino Morset
D) Francis Xaviries - Saint Aughistaian

.... हे दोन ख्रिचन मिशनरी, अकबराच्या दरबारात आलेले होते.

अ) फॉदर मोसरेट – सेंट ऑगस्टीन
ब) रुडाल्फो एक्विवा – फ्रान्सिस झेव्हियर
क) रुडाल्फो एक्विवा – एन्तोनी मोरसेट
ड) फ्रान्सिस झेव्हियर – सेंट ऑगस्टीन

24) Choose incorrect statement related with Maratha history

1) Shahaji Maharaj founded separate Darbar in Odisha.
2) Bajirao I became Peshwa in 1720 A.D.
3) Maratha established rule in Rajasthan and Punjab in 1741.
4) Maratha Struggle was fought under leadership of only Sardars

A) Statement 1 is incorrect B) Statement 2 is incorrect
C) Statement 3 is incorrect D) Statement 4 is incorrect

खालीलपैकी मराठा संबंधी चुकीच्या वाक्याची निवड करा.

1) शहाजी महाराजांनी ओरिसामध्ये स्वतंत्र दरबार स्थापन केले होते.
2) बाजीराव पहिला हे 1720 साली पेशवा झाले.
3) 1741 मध्ये मराठ्यांनी राजस्थान व पंजाबच्या भागावर सत्ता निर्माण केली.
4) मराठा आंदोलन हे सरदारांच्या नेतृत्वात झालेले आंदोलन होते.

अ) विधान क्रमांक 1 चुकीचे ब) विधान क्रमांक 2 चुकीचे
क) विधान क्रमांक 3 चुकीचे ड) विधान क्रमांक 4 चुकीचे

25) Which of the following book is example of Contemporary History?

A) Early India - Romila Thapar
B) The Agrarian System of Mughal India - Irfan Habib
C) The Marathas - Stewart Gordon
D) India After Gandhi - Ramachandra Guha

खालीलपैकी कोणते पुस्तक हे समकालीन इतिहासाचे उदाहरण आहे?

अ) अर्ली इंडिया – रोमिला थापर
ब) द अग्रेरियन सिस्टिम ऑफ मुघल इंडिया – इरफान हबीब
क) द मराठाज – स्टेवर्ट गॉर्डन
ड) इंडिया आफ्टर गांधी – रामचंद्र गुहा

26) _________ was an author of the book entitled ‘The Postmodern Condition : A Report on Knowledge’

A) Christopher Bayly B) Eric Hobsbawm
C) Slavoj Zizek D) Jean Lyotard

.... हा ‘द पोस्ट मॉडर्न कन्डीशन : अ रिपोर्ट ऑन नॉलेज’ या ग्रंथाचा लेखक आहे.

अ) ख्रिस्तोफर बेली ब) एरिक हॉब्सबॉम
क) साल्वोज झिझेक ड) जीन जॉल्योटॉर्ड

27) Which of the following community was studied by Anthropologist Gunther Sontheimer?

A) Vanjari B) Dhangar

C) Paradhi D) Ramoshi

मानवशास्त्रज्ञ गुंथरसोन्थायमर यांनी खालीलपैकी कोणत्या समाजाचा अभ्यास केला?

अ) वंजारी ब) धनगर

क) पारधी ड) रामोशी

28) _________ is the author of the book ‘What is History’.

A) Hegel B) Karl Marx

C) E. H. Carr D) Auguste Comte

‘व्हॉट इज अ हिस्ट्री’ या ग्रंथाचे लेखक .... हे आहेत.

अ) हेगेल ब) कार्ल मार्क्स

क) इ. एच. कार ड) ऑगस्ट कॉम्त

29) If it can be demonstrated that the witness or source has no direct interest in creating bias then the credibility of the message is _______

A) decreased B) increased

C) remains the same D) denied

जर हे दाखवून दिले जाऊ शकते कि, साक्षीदार अथवा स्त्रोत याला पूर्वग्रह निर्माण करण्यास रस नाही तर त्या संदेशाची विश्वार्हतता .... आहे.

अ) कमी करणारी ब) वाढ करणारी

क) तसीच असणारी ड) नकारात्मक

30) Copper-plate inscriptions are ________ sources.

A) primary B) secondary

C) numismatic D) oral

ताम्रपट शिलालेख हे .... साधन आहे.

अ) प्राथमिक ब) दुय्यम

क) नाणक ड) मौखिक

31) The India Office Library is located in _______.

A) London B) Delhi

C) Mumbai D) Chennai

.... येथे 'इंडिया ऑफिस' लायब्ररी आहे.

अ) लंडन ब) दिल्ली

क) मुंबई ड) चेन्नई

32) The historian should exercise great caution while using ______ sources.

A) Secondary B) Oral

C) Contemporary D) All a, b, c

इतिहासकाराने ऐतिहासिक लेखन करताना .... साधने वापरताना विशेष काळजी घेतली पाहिजे.

अ) दुय्यम ब) मौखिक

क) समकालीन ड) अ, ब, क हे सर्व

33) Paramountcy is the position of permanent power enjoyed by the British government in relation to the ________.

A) Christian Missionaries B) Zamindars

C) Princely States D) Peasants

इंग्रज सत्तेने सर्वोच्च सत्ताग्रहण हे कायमस्वरूपी अधिकार .... शी वापरले होते.

अ) ख्रिचन धर्मगुरू ब) जमीनदार

क) संस्थांनी राज्ये ड) शेतकरी

34) ________ was not a Dutch commercial center in India.

A) Balsore B) Hugli

C) Karcial D) Machilipatnam

.... हे डचांचे व्यापारी केंद्र नव्हते.

अ) बालासोर ब) हुगळी

क) कार्सियल ड) मच्चलीपट्टन्नम

35) __________ was famous for its Jute industry.

A) Mumbai B) Madras

C) Central Provinces D) Bengal

.... हे ताग उद्योगासाठी प्रसिद्ध होते.

अ) मुंबई ब) मद्रास

क) मध्य प्रांत ड) बंगाल

36) The Chamber of Princes was established in the year ________.

A) 1919 B) 1920

C) 1921 D) 1922

.... साली चेंबर ऑफ प्रिन्सेसची स्थापना झाले होते.

अ) 1919 ब) 1920

क) 1921 ड) 1922

37) The _________ institution was started by Pandita Ramabai for the widows.

A) Mukti Sadan B) Sharada Sadan

C) Mahila Sadan D) Saraswati Sadan

.... ही संस्था पंडिता रमाबाई यांनी विधवांसाठी स्थापन केली होती.

अ) मुक्ती सदन ब) शारदा सदन

क) महिला सदन ड) सरस्वती सदन

38) _________ set up the first chemical factory in India.

A) Jagdish Chandra Bose B) Prafulla Chandra Ray

C) Ramanujan D) Raman

.... यांनी भारतातील पहिला रासायनिक उद्योग सुरु केला.

अ) जगदीशचंद्र बोस ब) प्रफुल्लचंद्र रॉय

क) रामानुजन ड) रमन

39) Dadoba Pandurang Tarkhdkar founded ‘Paramhansa Sabha’ in 1940 at ______.

A) Pune B) Mumbai

C) Baroda D) Sangli

दादोबा पांडुरंग तर्खडकर यांनी 1940 साली परमहंस सभा .... येथे स्थापन केली होती.

अ) पुणे ब) मुंबई

क) बडोदा ड) सांगली

40) __________ wrote poems praising the Russian Revolution of 1917.

A) Subhramanyam Bharati B) Muhammad Iqubal

C) Sarojini Naidu D) Ravindranath Tagore

.... या कवींनी 1917 च्या रशियन राज्यक्रांतीची प्रशंसा करणाऱ्या कविता लिहिलेला होत्या.

अ) सुब्रमण्यम भारती ब) मुहम्मद इक़्बाल

क) सरोजिनी नायडू ड) रवींद्रनाथ टागोर

41) _________ said that ‘Deccan riots are a myth created by historians’.

A) Ravindra Kumar B) Brahmanand

C) Ian Catanach D) Niel Charlesworth

‘दख्खनचे दंगे म्हणजे इतिहासकारांनी तयार केलेले मिथक आहे’ असे .... यांनी म्हंटले आहे.

अ) रवींद्र कुमार ब) ब्रम्हानंद

क) इयान कॅटनॉक ड) नील चार्ल्सवर्थ

42) _________ wrote the biography of Umaji Naik.

A) Elphinstone B) Arthur Wellesley

C) Grand Duff D) Captain Mackintosh

.... यांनी उमाजी नाईक यांचे चरित्र लिहिलेले आहे.

अ) एलफिस्टन ब) ऑर्थर वेलस्ली

क) ग्रांड डफ ड) कॅप्टन मॅकिंटॉश

43) ________ started Sanskrit College at Banaras on 1791.

A) Jonathan Duncan
B) Sir William Jones
C) Gordon Hall
D) Pandit Madan Mohan Malviya

1791 साली .... यांनी बनारस येथे संस्कृत महाविद्यालय सुरु केले होते.

अ) जोनाथन डंकन
ब) सर विल्यम जोन्स
क) गोर्डन हॉल
ड) पंडित मदनमोहन मालवीय

44) Maza Pravas is a book of experience on 1857 revolt, wrote by __________.

A) Vishnupant Godse Bhatji
B) Nanasaheb Peshwa
C) Rani Laxmibai
D) Rani Channama

1857 च्या अनुभवावर आधारित माझा प्रवास हा ग्रंथ .... यांनी लिहिला.

अ) विष्णुपंत गोडसे भटजी
ब) नानासाहेब पेशवा
क) राणी लक्ष्मीबाई
ड) राणी चन्नमा

45) ________ adopted the title 'II Duce'.

A) Hitler
B) Lenin
C) Mussolini
D) Franco

.... यांनी 'दुसरा ड्युक' ही पदवी धारण केलेली होती.

अ) हिटलर
ब) लेनिन
क) मुसोलिनी
ड) फ्रँको

46) The United Nations Organization was established at ________ on 24th October 1945.

A) Bourline
B) Landon
C) Newyork
D) San Francisco

.... येथे 24 ऑक्टोबर 1945 रोजी संयुक्त राष्ट्र संघाची स्थापन झाली आहे.

अ) बौरलीन
ब) लंडन
क) न्यूयॉर्क
ड) सानफ्रान्सिस्को

47) The uniting for peace resolution was passed by the _______ of the United Nations Organization.

A) General Assembly B) Security Council

C) International Court of Justice D) Trusteeship Council

.... मध्ये शांततेसाठी एकता हा ठराव राष्ट्र संघात झालेला आहे.

अ) आम सभा ब) सुरक्षा समिती

क) आंतरराष्ट्रीय न्यायालय ड) विश्वस्थ मंडळ

48) The concept of cold war was first used by _______.

A) Truman B) Bernard Baruch

C) Charles Hill D) Roosevelt

.... यांनी प्रथम 'शीत युद्ध' ही संकल्पना वापरलेली होती.

अ) ट्रुमन ब) बर्नार्ड ब्रुच

क) चार्ल्स हिल ड) रूझवेल्ट

49) The Balfour Declaration of 1917 is related to the _________

A) rise of Israel B) oil diplomacy

C) dictatorship D) capitalism

.... शी संबंधित 1917 ची बाल्फोर घोषणा आहे.

अ) इस्त्रायलचा उदय ब) तेल राजकारण

क) हुकुमशाही ड) भांडवलशाही

50) The question of ownership of ______ was the cause for the war between Iran and Iraq.

A) Sinai Plateau B) Bay of Oman

C) Shatt-Al-Arab D) Gulf of Iran

.... वरील मालकी हे इराण आणि इराक मधील युद्धाचे कारण आहे.

अ) सिनिय पठार ब) ओमानची खाडी

क) शत्त अल्ल अरब ड) इराणचे आखात

▽▽▽▽

Rough Work / रफ़ कार्य

Rough Work / रफ़ कार्य